

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre . . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
 MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Kalabriáért és Sziciliáért.

Zombor, 1909. január 11.

A háborus riadalmat, mely körülöttünk tombol s önző érdekekért gyűlölettől vezéreltetve kész kockázatni nemzeti vagyont és nemzeti életet, a földalatti bűsz elemek szörnyű kitörése, mely virágzó városokat és községeket döntött halomba és százezer meg százezer emberéletet temetett idő előtt a füstölgő romok és a tajtékzó hullámok alá, elnémitotta egy pillanatra.

Az önzésében elbizakodott s gyűlöletében rombolásra készülő ember megdöbbenve áll meg a rettenetes katasztrófa előtt, mely Kalabriára és Sziciliára, a beteg emberiségnek ez édeneit, századok munkájával gyűjtögetett kulturkincsek e letéteményes helyeire egy éjszaka mintegy orozva lesújtott.

Figyelmeztetés a gyarló emberiségnek, hogy ne pazarolja pusztításra az erejét, mikor úgy is gyöngye mindannak a véghetetlen szenvedésnek és nyomornak enyhítésére, miket a természet romboló elemei néhány pillanat alatt okoznak.

Messinát, Reggio di Calabriát s még vagy tizenkilenc délolaszországi községet a föld- és tengerrengés, meg a tűz pillanatok alatt eltüntetett a föld színéről. Vagyonganban milliók, emberéletben százezrek pusztultak el. Boldogok, akik a pusztulás után fel nem ébredtek többé, mert a rettenetesnél is iszonyubb az életben maradottak sorsa, kik csonka testtel s elborult lélekkel kerültek ki a romok alól — megannyi élőhalott.

A világ gyűlöletét a képzelet meghaladó elemi csapás iszonyúsága egyszerre átváltoztatta szánalomra és szeretetté. Népek és egyes emberek

vetekedve nyújtják segítő kezöket a szerencsétlenül járt vidék felé. Sietnek a szerető részvét csodálatos erejével hegeszteni a sebeket, letörölni a könnyeket, megszüntetni a nyomort, felemelni a romokat.

A részvét, a szeretet e mentő munkájából nekünk is ki kell vennünk a részünket és ki is vesszük. Nemcsak azért, mert emberi szenvedés a mi szívünket is meghatja; nemcsak azért, mert a rommá lett vidék balzsamos levegője a mi beteg életünket is gyógyította: hanem azon testvéri érzelmek kölcsönösségénél fogva is, melyek a zsarnokság ellen a szabadságért vitt hazánkban egyesítették bennünket.

* * *

Hazánkból már eddig is sokan áldoztak a jótékonyság oltárán. A segítő akció egységessé és eredményesebbé tétele azonban megkívánja a szervezést. E végre Wekerle Sándor minisztereInök, Vaszary Kolos hercegprimás és Kossuth kereskedelmi miniszter védőségével országos nagybizottság alakult, mely a gyűjtés programjának megállapítása és a gyűjtés fogantatására Sztéryny József államtitkár elnöklété alatt szűkebb körű végrehajtó bizottságot küldött ki. Ez a bizottság feladatának első részét, a segítő akció rendezésének megállapítását már elvégezte. A gyűjtésre való felhívás megszerkesztésére fölkérte Rákosi Jenőt, ki a felszólításnak készségesen eleget is tett. Továbbá kimondta a bizottság, hogy az összes főispánokat fölkéri a vármegyei és az összes polgármestereket a városi helyi bizottságok alakítására, amelyek a maguk területén külön végezzék a gyűjtést.

E felkérés alapján főispánunk megkereste Vojnits István alispánt és dr. Alföldy Árpád helyettes polgármestert,

hogy a vármegye, illetőleg a város területén indítsák meg a gyűjtést, azonkívül a következő felhívást intézte a vármegyei és városi bizottsági tagokhoz:

Bács-Bodrog vármegye és Zomborsz. kir. város főispánjától.

40. szám.
 főisp. 1909.

Nagyságos Uram!

Villámgyorsasággal járta be a világsajtót annak a borzalmas szerencsétlenségnek hire, amely Olaszország egyik legvirágzóbb városát, Messinát és 19 községet rombadöntötte. A földrengés, tűzvész és a tenger kiöntése mérhetlen károkat okozott s hir szerint kétszázezerre megy az áldozatok száma, akik a katasztrófánál életüket veszítették. Az összeomlott épületek romjai alól szedik ki a szerencsétlen áldozatok hulláit. Nagy gödrökbe dobálják halomra a holttestek százait s a mentésre kivezényelt katonák könyező szemekkel borítják rá az anyaföldet a tetemekre.

Ha nem feleltük el, hogy hány honfitársunk keresi fel évenként Olaszország éghajlatát, hogy súlyos betegségére gyógyírt találjon; ha nem feleltük el az olasz nemzetnek irányunkban mindenkor tanúsított lojális magatartását, akkor a sors csapása által sujtott szerencsétlen embertársainknak segítségére kell sietnünk.

A sors utjai kiszámíthatlanok. Gyöngye emberi erőnkkel a sorsnak szeszélyes hatalmával nem vagyunk képesek megküzdeni, kötelességünk tehát minden lehető eszközt felhasználni s odahatni, ha már a bekövetkezett veszélyeket el nem hárit-hatjuk, hogy legalább a sajtó sebet, a nyomort részvétünkkel némileg enyhítsük.

Ezért fordulok Önhöz, kérve, hogy szerencsétlen embertársaink felsegélyezésére bármely csekély adománnyal a község előjáróságánál kitett gyűjtőíveken hozzájárulni sziveskedjék.

A szíves áldozatkészségért már előre is őszinte köszönetet mondok.

Zombor, 1909. évi január hó 4-én.

Hazafias üdvözléssel
 Fernbach Károly s. k.,
 főispán.

LEGYEZŐK, BÁLIREZTYŰK, DIVATOS CSIPRÉK, FÉRFIGEK, NYAKKENDŐK, KALAPOK, TOMBOLATÁRGYAK.

Nagy választék! Villanyos csillárok! Olcsó árka!

GOLDFÁHN SÁNDOR és FIA
 ZOMBOR, KOSSUTH-U.
 A KÜLÖNLEGESSÉGI
 TÖZSDE MELLETT.

Zombori levél.

Zombor, 1909. január elején.

A föld erői, ott lent Sziciliában és Kalabriában már nagyjában elpihentek, az őserők borzalmasságaival sujtott népek életbenmaradt része már új otthonról kezd gondolkodni és gondoskodni.

A föld vonaglott. Külső arculatján egy kicsike kis változás és százezer ember megszünt élni és másik százezerre rászakad az élet nagy fájdalma, amikor a lélek keserves zokogását tompa kétségbeesés formálja a testi kinok: az éhség, a fázás és a piszok. Ilyenkor sokan megirigylik azokat, akik elvesztették az eszüket a hirtelen rájuk szakadt kataklizmában. Nem is csuda, ha meghibban az ember agyveleje. Ugy tanulta, szavahihető szent emberek így tanították, hogy a föld örök időkre meg van alapozva és ime az ingathatatlanságon nagyon ingadozik. Rombadőlnek a földi hatalmak palotái, kaszárnyái, városházai, kereskedelmi csarnokai, börtönei és mulatóhelyei és rombadőlnek az égi hatalmak dómjai, templomai, kápolnái és szemináriumai, amint rombadőlnek a tudomány csarnokai, az egyetem és a csillagvizsgáló és az utjelző fénytárasztó tornyok. Mindezekkel együtt rombadől aztán az ember hite a tradíciókban a földöntúli igazságosságban. Holott ha az iskolákban és a többi szószerkeken őszintén megmondták volna nekik, hogy örök időkre szóló megmozdíthatatlan szilárdaságu valamit, ezidőszere nem ösmernünk a Nagyvilágban mást, mint ama bensőséges adhaerens és inhaerens törvényeket, amelyek szerint az anyag örökkön örökké változik, fejlődik: megkiméldtek volna a legnagyobb csalódástól, a szent dolgokban való hitnek összeroppanásától és nyugodtabb körülményekkel éltek volna a megszabadulás főmaradt lehetőségeivel.

Bátor azt se tagadhatom, hogy evvel a kétarcu dualisztikus fölfogással, evvel a pia-fraus-szal, evvel az antropomorf égi sereggel, mely extramundán létezésével nevetségessé tesz minden józan tapasztalatot; olyan jól megbékéltünk, olyan puszpajtások vagyunk vele, hogy szinte komikussá válik ez az ár-

atlan komiszkodás. Egynéhány hazugsággal több már igazán nem számít és kétszeresen quantité negligable, ha még valami hasznát is hajt azoknak, akik terjesztik.

Mert sokszor hasznos és mindig kényelmes a gondolat hiányát — mondhatnám úgy is, a tapasztalás hiányát — valamilyen kifejezéssel pótolnunk, hát sehogyse bírnak megszabadulni ettől a fölfogásbeli kettős könyviteltől, amelyben a követel és tartozik rovatok végösszege mindig egyforma, úgy hogy a vagyontöbblet, az emberiség civilizatórius haladását nehezen lehet az egyes tételekből kihámozni.

A fölületes szemlélő nem veszi észre az értelem gyarapodását, amely pedig megvan, csak hogy sajna, sokkalta kevesebb, mint amennyit óhajtanánk. Lassan, nagyon lassan halad az emberiség. Szinte úgy látszik, mintha csak a butaságot örökölné az egyik nemzedék az előtte voltól. De azért van bizony haladás. Nem annyi, mint amennyiről a tudás fanatikusai regélnek. Ezeknek is azt mondjuk, festina lente: lassan a testtel. Tegyük le már egyszer arról a balhivésről, hogy amit négy-ötezer év óta nem bírtak megérteni, mindazt nekünk kell megfejtenünk és nyugodjunk bele, hogy még négy-ötezer esztendőbe fog teleni, amíg a szájszi fátyol föllebentője meg fogja oldhatni a nagy egyenetleket, mert akkorára már sok-sok tagja az egyenetlennek, amely ma még ismeretlen, ismertté fog válni. Vagy talán akkor se; lehet, de annál kevésbbé ma; tehát várjunk és dolgozzunk türelemmel.

Pedig dehogy teszünk úgy. Az ember gögös önhitte, amely menyország és negyedik dimenzió, féltudás és teozófia útján kisajátította magának a mindenséget a jövő idők határtalan mennyiségére, de hárszor képzelte már, hogy megmarkolta a bőlesek követ, holott legtöbbnyire csak egy új kifejezést talált, vagy egy régebbit kezdett más jelentésben használni. Ime néhány példa. Hosszu idők alatt a titokzatos pneuma átváltozott az épp oly titokzatos életerővé.

Nem bírjuk még megmagyarázni, hogy a szervetlen vegyületeknél hogyan lett a sejt-

és ha már meglett, miért végzi az az őse az őslényeknek az ő biofiziológias működését csak egy bizonyos ideig — legtöbbször amíg utódot állított maga helyett és aztán elkopik, elpusztul. Nem bánom, nevezük világrejtélynek — én hozzáteszem ezidőszere — de én se, más se nem veszi semmi hasznát a reánk tukmált életerőnek, ennek a modernizált deus ex cellula redivivusnak, melyre ráfognak, hogy megmagyarázza a dolgot. Meg ám! úgy mint a flogiszton megmagyarázta gyönyörűen az égést mindaddig, amíg Lavoisier mérlegétől az egész flogiszton el nem párolgott.

Hiszen tudom én, hogy kell a hipotézis. A tudománynak ez a mérföldjelzője, hogy az irányra nézvést némi tájékozódást adjon, de nem szabad minden hipotézisből dogmát csinálni. Ha megfigyeltük teszem azt, az élő nyelv fejlődését és bizonyos sajátságok többször való ismétlődését, észrevettük, mondhatjuk, hogy ez a megállapított tény ennek a nyelvnek természeti sajátságaihoz tartozik, de idők és körülmények változásával változnak a kifejezések, a kiejtés, a gondolatmenet, minden, minden. Dogmatizálunk és füllentünk. Minden sejtésünket a legajereperemusabb igazságnak tartjuk és hirdetjük, dogma a mindennapos életben, dogma a társadalmi kasztokban, mindenütt merev bálvány szabályok és sehóse a férfias egyén öntudatosan őszinte cselekvése. Hja, kérem, nem lehet ezért, meg azért, persze mert nem vagyunk szabadok a lélekben, se testben. Fene vigye, már magam is dualizálok.

Kabos Márton.

A „Zombori Kereskedelmi Alkalmazottak Egyletét” nek bálja.

Gyakran hangzik nálunk a panasz, hogy a kereskedői osztály — sajnos, osztályról kell beszélnünk, akárcsak a kasztrendszer korszakában — lenézett, sőt nem ritkán megvetett. Vajjon kik okolhatók azért, hogy a kereskedői kart, mely ép oly munkás tagja a társadalomnak, mint akár az ügyvédi vagy orvosi, megveti, kizárja korunk társadalmá-

Az angol uridivat.

(Az öltözködés izléstelenségei. — Az angol gentleman ruházata. — Alkalmi öltözékek. — Az új téli divat. — Közele divatváltozás.)

A hirtelen beköszöntött tél nem találta készületlenül a divatcégeket. Bár az előrelátó uriközönség egy része nem várja be, míg az idő változása ruhaszükségletének beszerzését sürgössé teszi, de általában itt is nyilvánul az ősrégi magyar szokás, a patópálos nem-törődömség. Egyes dolgoknak csak a szükség pillanatában való beszerzése már oly jellegzetes tulajdonságunkká vált, hogy ez ellen küzdeni már nem akarok, hanem sokkal fontosabbnak tartom azt, hogy beszerzéseinket, ha későn is, de helyesen eszközöljük. Éppen az öltözködés terén gyakran oly színekkel és formákkal találkozunk, hogy ez ellen a jó izlés nevében tiltakoznunk kell. Meglep, hogy nemcsak a vidéki, de az izléséről híres pesti közönség is elkövet ily hibákat. A hibák keletkezésének megmagyarázásával remélem az öltözködés izléstelenségeinek részbeni kimulását, hogy ezek teljesen meg ne szűnjenek, arról gondoskodik a mostani és jövő nemzedékek aranyifjusága.

Az egész világ uriközönsége a ködös Albion fővárosából kapja divatértéséseit, mégis óriási a különbség az egyes nemzetek öltözködésében. Míg pl. a német és osztrák a formák változtatásaiban inkább a szolidabb izlésnek hódol, addig a francia, olasz és magyar a merészebb változásokat is a tulzásig

követi. Az előkelő angol gentleman mindenkor óvakodik attól, hogy ruházatával a feltűnés vágyának látszatát keltsse. Általános nappali viselete a nálunk jaquet név alatt ismeretes „morning coat”, mely fekete saxony, avagy a jelenleg divatos szürke shetlandból készül. Ez utóbbiak, ugyszintén a himalaya és cheviot egysoros redingotok széles szalaggal beszegve déli látogatásokhoz alkalmasak. A redingotot, mint a tulajdonképeni neve „riding coat” is mutatja, eredetileg a lovaglászhoz használták és csak évek után lett a „dress coat” (frakk) és a „dress lounge” (smoking) mellett szalon öltözékül elfogadva. Téves az elterjedt nézet, hogy az angol otthon smokingban van. Az öltözködésre sokat adó angol ur házi öltözékül a „smoking jacket” elnevezésű kabátot használja, mely úgy névben, mint formában hasonlít a smokinghoz; a gallérja és a széles kihajtás egy darab selyemből készül és három sor zsinórzat szolgál annak begombolására. Az angol gentleman otthon, klubban, színházban, vagy bárhol tartózkodjon is, mindig nagy gondot fordít arra, hogy izléses öltözéke az alkalomnak megfelelő legyen és e tekintetben a bevett szokásoknak hódol. Ha London 64 színháza közül bármelyikbe belépünk (kivéve a külvárosiakat) smoking és frakkon kívül még az utolsó sorokban is alig látunk más ruházatot. Az előadások ily komoly méltánylásától mi még igen messze vagyunk.

Ezek után könnyen felteheti az olvasó azt a kérdést, hogyan van az, hogy angol ruha alatt a ríktó színű, feltűnő nagy mintájú

szöveteket értjük, ha az angol oly egyszerű eleganciával öltözködik? Ennek igen könnyű magyarázata van. Az angol utazásai alkalmával, vasuton, hajón stb. legjobban kedveli az élénk homespun, vagy cheviot ruhákat és az e célra nagyon alkalmas is. Az utazás nagyjából szórakozás, tüdülés céljaira szolgál és így kellemesebb, ha ruházatunk nem a mindennapi komoly foglalatosságra emlékeztet, hanem az is közvetve hozzájárul a kedély változásához. Széles lapos sapka, sarga cipő, visszahajtott puha inggallér és ha dohányosok vagyunk, rövidszáru kis pipa kiegészítői e ruházatnak, természetesen a bankokkal kitömött pénztárca is fontos kellék.

A globe trotter angol kényelmes és alkalmas utazó öltözéke vezetett általában azon téves hitre, hogy csak a feltűnő színű, borzas szövetek igazi angol gyártmányok. Ma már a képzeletbe is átment az élclapok ismert karikatúrája, a „John Bull”-t ábrázoló angol, feltűnő kockásan mintázott, mesés bő öltözékével. A mindig élelmes, angol tüzetemberek kihasználták a kedvező helyzetet és ma már Huddersfield, Hawick környékén, de különösen Skóciában egész nagy gyárak foglalkoznak feltűnő színű és mintázatu „Homespun” és „Cheviot” szövetek gyártásával, melyeket azonban már nem az angol fogyaszt, hanem a — kontinens.

Az új angol télidivat bizonyára az egész divatvilág tetszésével fog találkozni. A barna és zöld színek után a legdiszkrétebb és mindig elegáns szín, a szürke foglalta el

a maga köréből. A szellemi kulturáé a jövő, vallja büszkén az idealista, az anyagi kultúra veti meg a jövő alapját, mondja hideg nyugodtsággal a realista. Hát tertium non datur? Nem lehetne-e az anyagi és szellemi kultúra választófalát rácsosoztá tenni, hogy idővel mind nagyobb-nagyobb réseken keresztül érintkezzenek egymással? Vajjon a kereskedelmi szellemtől áthatott egyén nem foglalkozhatnék-e szabad idejében szellemi művelődésével is? Igen erre adhatná meg a választ a kereskedők köre, ha az egyesületi életet nem a sivar játék tanyájává, hanem a művelődés és haladás kincses házává tenné. A kereskedők körének van egy testvéregylete: az alkalmazottak egylete, ez igyekszik az anyaegetlet elmulasztotta kötelességeket kipótolni.

Ez évben is, még el sem következett a Karnevál, bált rendezett az alkalmazottak egylete szellemi programmal. Ime az egész napi munkában kifáradt alkalmazottak maguktól neki vágnak az utnak, amelyet a főnököknek kellett volna megjelölniök. De an még megbocsájtható bűne a kereskedők körének, hogy nem ő jár elő jó példával. Ellenben csodálattal kellett tapasztalnunk, hogy a kereskedők köre még csak kiküldöttjeivel sem vett részt testvéregyesületének mulatságán. Vajjon mitől tartottak a főnökök? Talán attól, hogy elvesztik féltékenyen őrzött tekintélyüket? Vagy talán attól, hogy feleségük önágységát éppen egyik alkalmazottjuk fogja táncba szolítani? Igazán elszorult szívvel állottam a kaszinó nagytermében, látva a középkori szellem uralmát. De nemcsak kereskedőinket érheti a sulyos vád, hanem társadalmunk lateiner osztályait is, melyek szintén teljes távollétükkel tündököltek.

A rendezett műsoros bál műsora sokat ígért, de meg is felelt ígéréteinek. Dr. Müller János, mint conferencier tőle megszokott szellemes ötletekkel mutatta be a szereplőket. 1. Seiler: „Vineta“-ját a kaszinói dalárda énekelte, s mint rendesen, ezuttal is csak növelte régi jó hírnevét. 2. „A mumus“ verses operettet előadták Engländer Eszti és Hermann Ignác. Megnyerő játékkal és

a divatszineken a vezető szerepet. Utcai öltözékekben szürke szín zöldes avagy barnás mintázással látható leginkább. Magas alakok részére kedveltek lettek a szolid alapu, nagy kockás „Angola“ és „Saxony“ szövetek. Téli kabátokban legdivatosabb a kétsoros, három gombos forma; ugy ezek, mint a bundák hosszukás kihajtással és hátul körülbelül derékig érő bevágással készülnek. Bundáknál, a nutrián kívül a pézma és nyest bőrök, mint belések és a sealsotter, valamint a kamcsatka libergallérok divatosak. Smoking fekete alapu fekete sávós szövetből, elől keveset elgömbölyítve, gomb nélkül készül. Frakkhoz ugyanazon szövetet használják. Mint előrelátható volt, a mély kivágású mellények hamar kedveltek lettek és az egyszínű divatmellények széles szalaggal lesznek szegve.

A mostani divat irányzata már a bővebb formák felé fordul. Remény van arra, hogy a kényelmes és férfiasabb, bő tényleg angolos ruhák, rövid átmenet után, ismét általános divattá válnak. De mint minden divatot annak tulásba vitele előzi meg, majd később meguntatja, ugy biztosak vagyunk abban is, hogy a tavasszal, ha a londoni Strand-en nem is, de Paris boulevard-jain és a mi Kossuth Lajos-utcánkban a lehető legbővebb kabátokban és zsákszerű nadrágokban fog lépkedni a — „jeunesse dorée“.

Bata Géza.

szépen érvényesült hangjukkal mindketten kivívták a közönség tetszését, mely megérdemelt tapsokkal jutalmazta őket. 3. Briedmann Andort, „A művész“ előadóját és íróját, akinek képességeiről már több alkalommal volt módunkban meggyőződni, mindkét minőségében megtapsolta a közönség. 4. A szegény Villieoddy egy felvonásos bohózatot előadtak dr. Müller János, Müller Emil, Weinfeld Ella, Knip Terus és Engländer Rezsó. A szereplők teljesen fesztelenül mozogtak a színpadon, nem igen látszott meg egyikén sem, hogy „inas“ lenne a műkedvelők között. A jó összjáték a rendező, dr. Müller János érdeme. Végül a kaszinó dalárda „Árvalányhaj“ című kart énekelte el hangulat-keltően.

A műsor kefejeztével tánc következett. A multság erkölcsi és anyagi sikerével az egyesület meg lehet elégedve.

H I R E K .

Kinevezés. A király Kray István pozsonyi főügyészt a szegedi ítélőtábla elnökévé nevezte ki.

Megbízás. Fernbach Károly főispán Tarján Lajos m. kir. állatorvos gyakornokot ideiglenesen február hó 1-től egy hónapi időtartamra a zentai járás állategészségügyi teendők ellátásával bizta meg.

Kinevezés. A belügyminiszter Kikircs János zentai anyakönyvvezető helyett a X. fizetési osztály 3. fokozatába sorozott anyakönyvvezetővé nevezte ki.

Iskolalátogatás. Faragó János kir. tanfelügyelő az elmúlt hónapban hivatalosan meglátogatta a kucorai, ókéri és magyar-kanizsai róm. kath., ág. ev., gör. kel. és gör. kath. elemi népiskolákat, a magyar-kanizsai községi polgári fiu-iskolát, a kucorai áll., ókéri községi ovodákat, összesen 30 tanteremben. A hivatalos látogatás alkalmával azt tapasztalta, hogy a kucorai gör. kath., az ókéri ág. ev. és a magyar-kanizsai zárdai róm. kath. népiskola 3 osztálya tulzsufolt, a magyar-kanizsai községi polgári fiu-iskola elhelyezése nem megfelelő és a tanyai iskolák felszerelése pedig hiányos. Tapasztalta továbbá, hogy az ókéri és magyar-kanizsai gör. kel. szerb tannyelvű népiskolákban a magyar nyelv tanítása és az általános tanítási eredmény a törvényes követelményeknek nem felel meg. A hiányok orvoslása iránt az intézkedések megtételtek.

Megbízás. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Margalits Ede budapesti tudományegyetemi nyugalmazott tanárt az újvidéki gör.-kel. főgimnáziumhoz az 1908/9. tanévre állami főfelügyelői jog gyakorlásával bizta meg.

Uj iskolák. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Zsablya községben egy 4 tanerős és Pincéd községben egy 2 tanerős állami népiskolát, továbbá Tiszakálmánfalván 1 uj állami, Sajkásgyörgyén egy uj községi ovodát; s a monostorszegi állami népiskolát a 8-ik tanítói állással, Sajkásgyörgye és Nád-alja községekben a községi népiskolát 1—1 uj tanítói állással kifejlesztette.

Athelyezések. Marssó László szabadkai kir. járásbíró az egeri törvényszékhez törvényszéki bírói minőségben, továbbá Demeter János nagybecskereki járásbíró és Binder József szabadkai járásbírósi albirák saját kérelmükre kölcsönösen áthelyeztettek.

Tanítói javadalmazás. Az elmúlt hónapban a nem állami tanítók fizetésének az 1907. évi XXVII. t.-c. értelmében leendő rendezésére 1800 kor., eddigleg összesen évi 127,340 korona állami költség folyósított.

Nyugdíjazás. Kárpáti Sándor bács-bodrogvármegyei kir. s. tanfelügyelő folyó évi január hó 1-től kezdődő hatálylyal nyugdíjaztatott.

Szabad Lyceum.

Mult vasárnap d. u. a városháza nagytermében dr. Kohlmann Dezső folytatta irodalmi előadásainak sorozatát. Ezuttal Petőfi egyéniségéről és lírájáról szökött. Mind a kettőt beható tudással és nagy lelkesedéssel rajzolta meg s ezzel megértette a hallgatósággal az általános hatásokat, melyet Petőfi költészete korán tul egyre növekvő erővel gyakorol és fog is gyakorolni, mig szerelmes szivek, hazaszeretők lelkek lesznek a földön. Ezt a hatást még elevebben szemléltette, megérezette a megzenésített dalok gyöngyeinek bemutatása. Cigányzene kíséret mellett Rácz Sománé urnő, továbbá Hrabovszky István, Major József és Bárdos Ármín urak egész kis gyűjteményre való Petőfi-dalt énekeltek. Milyen hatással, tanúságot tett róla az az áhitatos csend, mellyel hallgatták s az az orkányszerű tapsvihár, mellyel meghálálták. Elhallgatták volna talán még két óra hosszat. Az egyetlen Petőfi-melodrámat — Egy gondolat bánt engemet — Dvornák Miklós szavalta jó interpretációval, de a nagy teremhez és a nagy közönséghez képest gyöngye hangon. A zongorakíséretet hozzá Waleth Jánosné urnő játszotta kifogástalanul. A termet, a kis termet, az előszobát, a hátsó belépőt a közönség zsufolásig megtöltötte, sőt már háromnegyed ötkor sokan kénytelenek voltak távozni, mert nem jutottak — nem ülő, hanem még álló helyhez sem.

Zombor állategészségügye.

Fernbach Károly főispán Illy György vármegyei törvényhatósági m. kir. főállatorvost Zombor város állategészségügyi teendőinek ellátásával bizta meg.

A honvédség köréből. Zajoli Schneider Frigyes szabadkai 6. honvédegyalozredbeli várakozási illetékel szabadságot őrnagy nyugállományba helyeztetett. — Mendelényi László szabadkai 6. honvédegyalozredbeli tartalékos hadnagy saját kérelmére a honvédség kötelékéből elbocsájtott.

Dalestély. A zombori iparos dalárda folyó évi február hó 1-én a polgári kaszinóegyesület helyiségeiben rendezi I. alapszabályszerű dal- és táncestélyét. Az előkészületek már nagyban folynak s így remélhető, hogy ez lesz a farsangnak egyik legérdekesebb mulatsága.

Uj ügyvéd. Dr. Strasser Henrik, dr. Strasser Lajos zombori ügyvédnek, a bács-megyei agrártakarékpénztár ügyészenek fia ügyvédi irodáját Budapestről Zomborba áthelyezte.

Előléptetés. Az igazságügyminiszter Váry Endre kulai járásbírósi telekkönyvvezetőt a IX. fizetési osztályba előléptette.

Uj lap. Bácsalmás és Környéke cimen január 3-án uj társadalmi hetilap jelent meg Bácsalmáson. Felelős szerkesztője dr. Mészáros Miksa bácsalmási ügyvéd, kiadótulajdonos pedig Horváth Mátyás könyvnyomdász.

Helyreigazítás. Lapunk mult számában az ósziváci szanatórium mulatságról irt tudósításból kimaradt Varga Irénke pompás sikerrel elmondott „Bál előtt“ c. magánjelenete, amely egész extázisba hozta a közönséget; különösen tetszett a közönségnek a helybeli fiatalemberekre vonatkozó rögtönzése. Nagy sikert aratott Stricker Etelka és Pevni Aranka párjelenése is. Az aranyos babák nagyokhoz illő komolysággal és hangsúlylyal modták el párjelenetüket. Mindhárom szereplőt tüntető tapsal jutalmazta meg a közönség.

Eljegyzés. Resch Béla szabadkai felsőkereskedelmi iskolai tanár eljegyezte lovag Trischler Xaver Ferenc leányát, Emmát, Hódságon.

A zombori kath. legényegylet vasárnap, január 17-én délelőtt 11 órakor választmányi ülést tart, melyre ez uton is meghívja a tagokat az előljárásság.

Nagy idők tanuja. Vidákovits Jakab 1848/49-es honvéd folyó hó 10-én Zomborban elhunyt. Temetése ma délelőtt lesz. A megboldogultat, aki a szabadságharcot végigküzdötte, gyermekein kívül számos unoka és dédunoka gyászolja.

A zombori kath. legényegylet nyolcadik előadását vasárnap délután tartotta meg előkelő és nagyszámu közönség jelenlétében. Az előadás, melyet Kovács Antal főgimnáziumi tanár tartott a Központi Kárpátokról és Dunajecről magas színvonalon állott és a közönség figyelmét mindvégig lekötötte. Valóban tanulságos és élvezetes előadás volt. Nagy hatással voltak a közönségre édes hazánknak szépségei, melyek vetített képekkel kísérték az előadást. A sorrend második száma Wiener Sándor egyesületi rendes tag szavalata volt, aki nemes ambícióval oldotta meg feladatát, hűvel és lelkesedéssel szavalta Szilágyi Erzsébetet. A zeneszám a közbejött betegség miatt elmaradt.

Fegyelmi. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Dimics Lázár szilbácsi gör.-kel., továbbá Podradzky Vladimir, Turóczy Endre dunagálói ág. ev. tanítók ellen a magyar nyelv tanításának elhanyagolása miatt az 1907. évi XXVII. t. c. 22. §-a alapján a fegyelmi vizsgálatot elrendelte.

Eljegyzés. Váradi Kálmán újvidéki kir. kat. magyar főgimn. tanár jegyet váltott Alsóegyházi Bözsikével, Nagyszombatból.

Közügyülés. A zombori kath. legényegylet folyó hó 17-én délután 2 órakor az egyesület székháza nagytermében rendes közgyűlést tart, melyre az alapító-, pártoló- és rendes tagjai ezután is meghívotnak.

Papi jubileum. Belohorsky Gábor ág. ev. főesperes ez évi április havában tölti be újvidéki lelkészkedésének 50-ik évét. Hívei nagy ünnepekre készülnek. Az érdemes férfi a jubileum után a jól megérdemelt nyugalomba vonul.

Uj Petőfi. A könyvpiacnak nagy ékessége, kincse egy új könyv: az új Petőfi. Sajtó alá rendezte Endrődy Sándor. Köntöse: ékes. Belseje: a magyar szellem dicsősége. Bólti ára 20 korona. De ingyen hozzájut az a nemeslelkű ember, aki a Petőfi-ház tégláit akarja összegyűjteni. Aki 40 egy koronás sorsjegyet vesz, vagy mások között szétoszt, az az új Petőfit ezt a gyönyörű értékes művet megkapja. A sorsjegyekért Herceg Ferencnek, a Petőfi Társaság elnökének Budapest, IX., Boráros-tér 2. szám alá kell írni. A huzás március 15-én lesz. A szerencsés nyerő 274 briliánstól ragyogó colliere-t nyer. Irjunk mielőbb sorsjegyekért.

Kivándorlás a megyéből. December hó folyamán a megyénkől kivándorlók száma ismét emelkedett. Amerikába 577-en, Németországba 40-en, Szerbiába 15-en kértek és kaptak utlevelet. Az egész 1908. év folyamán 4546 bácskai polgártársunk mondott búcsút a tejjel-mézszel folyó magyar Kánaánnak.

Uj templom. A tiszakálmánfalvi kincstári telepes község temploma elkészült. A templomot Petrovác Gyula mérnök és Foerk Ernő építész, budapesti felső építő ipariskolai tanárok tervezték. Az építési költség 56000 kor., melyhez a kincstér 7800 koronával járult hozzá. 30.000 koronát dr. Városy Gyula érsek adott. A templomot Tickmayer Antal újvidéki építőmester építette. Hossza kívülről 33, szélessége 12-20 m. A templom belülről 10 méter magas. Góthikus stílusban van tartva, igen izlées, szép templom.

A kenyér és hus ára. A kereskedelmi miniszter a napokban küldött leiratában tudatta a várossal, hogy az új ipartörvényben gondoskodni fog arról, hogy a kenyér és hus ára hatóságilag szabályozható legyen.

Fizetésektelenség. Ifj. Gácsér József zentai tekintélyes polgár, ismert szabó fizetésektelen lett. A hitelezőkkel egyezkedik, amely valószínűleg létre is jön.

Táncmulatság. A bácsföldvári önkéntes tűzoltótestület folyó hó 17-én táncmulatságot rendez.

Az esküdtszék megalakítása.

A zombori kir. törvényszék folyó évi január hó 8-án sorsolta ki a február 8-22-ig tartó esküdtszéki ülészakban szolgálatot teljesítő esküdtteket. Rendes esküdttek: Márts Ernő szijgyártó, Baits Vladimir nyomdász, Lukits Lajos fazekas, Babits Tivadar könyvelő, Ámon Béla asztalos, Harmuth József szatócs, Zsuffa György szabó, Gubicza György cipész, Sztrilich Aladár kereskedő, ifj. Szemző István nyug. vm. főszámvevő, Klein Albert könyvelő, Szabó Nándor Péter kereskedő, Kocsis István kovács, Budimacz Antal szabó, dr. Bruck Jenő ügyvéd, Czeznér József kocsigyártó, Miklósi Vilmos vendéglős, Knippl János szabó, Göszl Pál kereskedő, dr. Gál Rezső ügyvéd, dr. Falcione Árpád ügyvéd, Müller Béla nyug. tb. főszolgabíró, Müller Gyula szabó, Főző Sándor p. ü. segédtitkár, ifj. Goldfahn Sándor kereskedő, Gergurov Dániel kereskedő, Engel Mór kereskedő és Nagy Péter háztulajdonos. — Helyettes esküdttek: ifj. Bosnyák József rézműves, Mayer Károly késes, Kohut Kálmán p. ü. számellenőr, Józits Simon földbirtokos, Resch József mézesbábos, dr. Buják József ügyvéd, Gerencsér József vendéglős, Schlieszer Sándor kereskedő, dr. Henneberg Géza ügyvéd és Pakacski Milos szatócs. — Az esküdtbírószág elé kerülő ügyek alaposan megfogytak, mert csak egy ügy van eddig, mely a folyó év első ülészakában elbírálásra kerül.

Eljegyzés. Trszkity Ferenc bajai városi végrehajtó eljegyezte Szedlacsék Mariskát.

Köszönet és nyugtázás. A zombori izr. nőegylet ezután is hálás köszönetet mond Polgár Károly színiigazgató urnak azon nemes és nagylelkű elhatározásáért, hogy az é. hó 4-én megtartott előadás jövedelmét a nőegylet javára felajánlotta; továbbá dr. Scheer Arminé, Schlieszer Sándorné, Weidinger Lajosné urasszonyoknak és Abelesz Zsófia, Freund Elza urleányoknak a jegyek árusítása körül kifejtett tevékenységükért és köszönettel nyugtazza a következő felülfizetéseket: dr. Grüner Samu, Roheim Zsiga 30-30 kor., Schlieszer Sándor 25 kor., dr. Gál Rezső, dr. Grüner Fülöp, Wamoscher Áronné, Weiler Ottó 20-20 kor., dr. Strasser Lajos 15 kor., Freund Samu és társa cég 11 kor., dr. Bruck Armin, Fernbach Károly, Koczkar Zsigmond, Müller Gyula, dr. Scheer Armin, Spitzer Sándor, Szemző Gyula, Szemző István, Szilágyi Mór, Wamoscher Gézané, Weidinger Lajos 10-10 kor., Fürst Jenő, Weidinger Frigyes 7-7 kor., dr. Guttmann Zsigmond 6 kor., Bárány Zsiga, dr. Czeisel Lajos, Kende Ignác, dr. Sándor Manó, Schäffer Samu, Szeles Jenő 5-5 kor., Falcione Gusztáv, dr. Fischer Mihály, dr. Gombos Ignác, Schäffer Samu, özv. Schlieszer Berta, Weinberger Izidor 4-4 kor., Bruck Samuné, Kallós Sándor, dr. Szilágyi Károly, dr. Turányi Zsigmond 3-3 kor., Bondy Arnold, Löwy Vilmos 2-80 kor., Schäffer Hermann 2-60 kor., Fehér István, Földvári Mór, Goldstein Albert, Gombos Nándor, Hlász Dávid, Holländer József, Keszler Dezső, Konyovits Antal, dr. Németh Artur, Mm. Pauline, Popovits Sebő, Spitzer Jakab, Spitzer Vilmos, Stein Jakab, dr. Wollheimer József 2-2 kor., Lederer Leó 1-20 kor., Singer Samu 1 kor., Grünbaum Ármán 20 fillér.

Férfi olvasó közönségünk figyelmét felhívjuk mai tárcacikkünkre, mely a férfi ruhadvatról szól. A cikk írója Bata Géza, ki hosszú ideig tanult Párisban és Londonban és ez idő szerint Budapest legelső szabója.

Gyilkosság. A Bacsóvároson lakó Jovanov családban már régi volt a harag. Sokszor csekélységek miatt összetűztek. Mult esütörtökön is viaskodás támadt. Egyrészen Jovanov Mika, másrészen Jovanov Milos és Joca között. Ez utóbbiak gyorsan elhatározták, hogy Mikát elpusztítják. Szombaton reggel 7 órakor rálestek és baltával agyonverték.

Megszűnt ebzár. A veszettség miatt elrendelt ebzárlatot Óbecse területére a hatóság feloldotta.

Farsangi táncmulatság. Vasárnap, január 17-én a zombori kath. legényegylet színi előadással egybekötött táncmulatságot rendez, mely alkalommal Erdősi „Az igazság felé” című társadalmi színjátéka előadásra kerül. A színi előadás kezdete este 8 órakor, mely után tánc.

Nagyreményű csemete. Neczkov Gábor újvidéki szücsmeister már hosszabb idő óta tapasztalta, hogy raktárából egyre-másra tűnnek el drágább bőrök és egyéb tárgyak. Miután a tolvaj nyomára jutni nem tudott, a rendőrségnél emelt panaszt, mely a tolvajt Neczkov 14 éves inasa, Szlan-kamenacz Lázár személyében hamarosan kinyomozta. A letartóztatott inas bevallotta, hogy néhány hónap alatt 2500 korona értékű különféle bőröket lopott el gazdájától, melyeket azután potiom áron értékesített. A kapott pénzt elköltötte. Az orgazdákat nem akarja megnevezni, így a rendőrség most azokat nyomozza.

Felszámoló gyár. A bajai vattagyár r.-t. felszámolása folyamatban van. A gyárat, hir szerint, Kramer Antal és társa szabadkai ismert szabó cég veszi át.

A póruljárt tyuktolvaj. Furesa kalandja volt a mult éjjel Altmann Jakab topolyai kereskedőnek. Éjjel tájban a tyukok lármája verte fel álmából. Altmann nyomban felkelt s kinézett az udvarra, ahol egy gyanus alakot látott a tyukok körül működni. Altmann, aki erős ember, észrevétlen mögé került az éjjeli látogatónak s mikor már egészen melléje ért, püsszegni kezdett. A püsszegést meghallotta a tolvaj s szaladni kezdett. Altmann azonban bátorítani kezdte.

— Sohse szaladj, pajtás! Te előbb jöttél, de azért osztózkodjunk!

A tolvaj a szíves invitálásra visszajött s elkezdte a tyukokból kiszedegetni a tyukokat. Mikor javában dolgozott, Altmann megragadta a karját s jobbról-balról felpofozta. Azután kényszerítette, hogy tegye vissza a tyukokat az ólba. Majd galléron ragadta a tolvajt s bevitte a csendőrségre. Itt kiderült, hogy a tyukok póruljárt barátja Sziráki István, többször büntetett topolyai besurranó tolvaj. A csendőrség letartóztatta.

Agyonlőtt kisfiu. Megyrendítő szerencsétlenség történt Bajaszentistván határában. Gulyás Lajos birtokos gazda vadászatot volt a határban. Amint a vadászatról hazafelé indult, a puskát vállára vetette és vigan füttyürészve baktatott a falu felé. Lékity András tanyája elé érve, a kapu előtt állott Lékity felesége és 8 esztendő Gáspár nevű fiacskája. A kisfiu nagy örömmel üdvözölte Gulyást, aki megállott és a fiuval enyelegni kezdett. A fiucska, még mielőtt Gulyás észrevehette volna, elkezdett a fegyveren babrálni. Ebben a pillanatban eldőrdült a fegyver és a kis Lékity Gáspár szíven találva holtan rogyott össze. A kisfiu anyja az első pillanatban ijedségtől megdermedve állott és csak azután rohant orvosért, de persze már késő volt. A vizsgálat folyik.

Bicskás gyermekek. Vidák Mátyás 14 éves és Gyurity Adám 15 éves hercegszántói fiuk játék közben összeveszttek, mire Gyurity bicskát rántott és Vidákot hátha szurta. A bicskázó gyerek ellen folyik az eljárás.

Tolvaj pikkolók. Újvidékről jelentik, hogy Adamecz Adolf, Nagy István és Ágy József pincértanoncok anélkül, hogy a bevétellel elszámoltak volna gazdáiknak, megszöktek. A rendőrség keresi a rossz utra tért fiukat.

SZÍNHÁZ.

Hétfőn, január 4-én jótékonycélu előadás volt az izraelita nőegylet javára felemelt helyárok mellett. Zsuffa ház gyönyörködött Huszka Jenő gyönyörű zenéjében, mely a **Bob herceg** c. operettet oly híressé tette.

Peterdi Etelka (Bob) mindent elkövetett az estély élvezetessé tételére s hogy ez neki teljesen nem sikerült, annak tudható be,

hogy gyöngékedett és rekedt is volt. Különben nem is csoda, ha nem tud a várakozásnak megfelelni, mert annyira igénybe van véve, hogy sokszor a kimerültségtől sem bír játszani.

Egyébiránt jó volt az előadás. Az igazgatót e helyütt is meg kell dicsérnünk, hogy csak a készkiadások fedezése ellenében előadást rendezett és szép anyagi hasznot szerzett az izraelita jótékony nőegyletnek.

Kedden, január 5-én Heyermans Hermann 4 felvonásos halásztragediája, **A Remény** nem vonzott nagy közönséget a színházba.

A darab előadása elég jó volt s különösen Halasi Mariska érdemel dicséretet jó és mélyen átgondolt játékaért.

Szerdán, január 6-án délután **Bob herceg**, este Huszka Jenő és Marton Ferenc kedves zenéjű operettje, **Aranyvirág** telt házakat csináltak.

A cimszerepet Peterdi játszotta igen kedvesen. Izléses toilettejei is nagyon tetszettek.

Virányi helyett Remete ugrott be, de ennek dacára jól töltötte be Gould Harry szerepét.

Csütörtökön, január 7-én **Tatárjárás** ment negyedszer és ismét telt ház előtt. Az előadás jó volt, csak Kabos kissé erős túlzásait kell kifogásolnunk.

Pénteken, január 8-án **A dollárkirálynő** került harmadszor előadásra.

Haraszi és Virányi kedves kettősét (ispilang) a közönség szűnni nem akaró tapsai négyyszer megismételtették.

Különben a többi szereplők is kitétek magukért. Kaposi Józsa szépen énekelt.

Szombaton, január 9-én Strausz József híres operettje, **Tavasz** került előadásra. Közönségünk ismeri a darabot az előző évekről. Meg is látszott az a nézőtér, mert sok hely üres volt.

Az előadás sem sorolható a legjobbak közé, ami részben a hibás szereposztásnak, részben a szereplők kedvtelenségének tudható be.

HIRDETÉSEK.

3582. szám. 1908

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1908. évi 13425. számú végzése következtében dr. Guttman Zsigmond zombori ügyvéd által képviselt Lederer Leó javára 696 kor. 42 fl. s járulékai erejéig 1908. évi november hó 16-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1600 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 200 méter csöves kukorica nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1908. évi V. 2206/2. sz. végzése folytán 696 kor. 02 fl. tőkekövetelés, ennek 1908. évi szeptember hó 27-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 96 kor. 02 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban, Arok-utca leendő eszközlésére 1909. évi január hó 16-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1908. évi december hó 31-én

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Pálkafőző készülékek

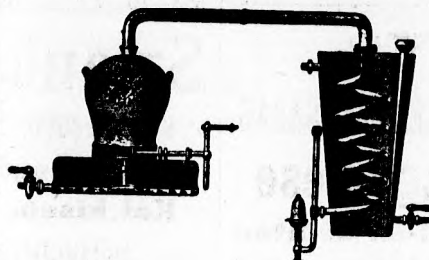
100 litertől egész 400 liter irtartalommal, az új szeszadó-törvény előírásai szerint készítve.

Ujabb rendszer:

SZÁLLITHATÓ KIVITEL,

akár bukkanóval,

akár bukkanó nélkül.

Régebbi rendszer:

BEFALAZHATO KIVITEL,

akár hűtőpalackkal,

akár hűtőkigyóval.

Az új szeszadó-törvény előírásait a legszigorúbban tartjuk be. Minden bevételnek a kezelésre és eljárásra vonatkozó hasznos utasításokat adunk.

Szivattyúk, szesztömlők, csövek, pincegazdasági-gépek és cikkek állandóan raktáron.

Kérjen árjegyzéket és ajánlatot.

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA,

gép- és szerszámraktár. — Gépszijgyár. — Műszaki iroda.

Budapest, Váci-körút 26. sz.

Sürgőny cím: „USZÓ” BUDAPEST.

Eladó

a Zrinyi- (Párisi)

u. 3. szám alatti

00²⁻² ház. 00

Igazság.

POLITIKAI HAVISZEMLE.

— A LEGRADIKÁLISABB MAGYAR UJSÁG. —

SZERKESZTI

Dr. PATAJ SÁNDOR ügyvédő ZOMBOR.

Magyarország függetlenségi törekvéseinek és az emberiség szociális haladásának összegegyeztetője. Igazságügyi, társadalmi és irodalmi félszedségek, hibák ostromozója. Minden irányban demokrata, radikális, szabadon gondolkodó folyóirat.

Előkelő munkatársakkal, népies hanggal, tisztességes modorral.

Hirdetési olosók és állandó értékűek.

Egy egész oldal hirdetési ára 1 óra 20 kor., egész évre 200 korona.

Egész évre 1 forint.

Első Délmagyarországi Nádfonatgyár
SZOND (Bács-Bodrog megye).

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az összes nádfonatok (stokatur) és gombszögek a legjutányosabb árban eladók.

Továbbá jótállás mellett eladok legjobb minőségű mészt. Tiszta, kövektől mentes. 10,000 kilonként Szondról szállítva 340 korona. Több waggon rendelésnél árendedmény! Kisebb rendelésnél viszonteladók árkedvezményben részesülnek.

Állandóan nagy raktár folyékony kátrány, kátránylemezt és cementben, melyek a legolcsóbb árakon szerzethetők be.

Kinek téli legelőre (mintegy 1000 drb birkára) szüksége van, az jelentkezék nálam.

Tisztelettel 100-46

MERKL JÁNOS SZOND,

Bács-Bodrog megye, (Pályaudvar mellett.)

Ócskavas a legmagasabb árban mindenkor átvételik.

Egy jóforgalmu vegyeskereskedés házzal együtt azonnal eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban „W 101“ jelige alatt. 3-1

Meghívó.

A KENDERGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG VI. rendes közgyűlése

1909. évi február hó 1-én délután
3 és fél órakor Szépligetén, a gyár
helyiségében fog megtartani, melyre a t. c.
részvényesek tisztelettel meghívótnak.

TÁRGYAI:

1. Elnök és jegyzőkönyvhiteltesítők vá-
lasztása.
  2. A mérleg bemutatása, az igazgatóság
és felügyelő bizottság jelentése, a felmentvény
megadása.
  3. A tiszta nyereség felosztása.
  4. Egyéb indítványok.
- A mérleg és jelentés a gyár helyiségé-
ben betekintésére ki van függesztve.
Szépliget, 1909. évi január hó 8-án.

Az igazgatóság.

4190/tkvi 1908. szám.

Árverési hirdetmény.

A hódási kir. járásbíróság mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Fischer
Henrik újvidéki ügyvéd által képviselt Lederer
Jenő újvidéki lakos végrehajtónak Gyérinty
Tyira pincédi lakos végrehajtást szenvedett
elleni végrehajtási ügyében 577 korona 40 fillér
és járuléka iránti tökékövetelés kielégítése
végett a zombori kir. törvényszék (a hódási
kir. járásbírószág) területén lévő, pincédi 324 sz.
telekjegyzőkönyvben A. I. 1. sorsz. (600—601.)
hrsz. 303. ö. i. sz. ház és 1048 ölnyi beltelek
1433 korona, ugyanott A. 2. sorsz. 1252. hrsz.
2 hold 980 ölnyi ingatlan 715 korona kikiál-
tási árban az árverést elrendelte és hogy a
fennebb megjelölt ingatlanok Pincéd község-
házánál 1909. évi január hó 16-ik napján
délután 2 órakor megtartandó nyilvános ár-
verésen a megállapított kikiáltási áron alul is
el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az in-
gatlank becserének 10%-át készpénzben,
vagy az 1881. évi LX-ik törvénycikk
42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított
és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz.
a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában
kiljelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött
kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170.
§-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál
előleges előleges elhelyezéséről kiállított sza-
bályszerű elismervényt átezőlgáltatni s ha a
kikiáltási árnál magasabb ajánlatot tesznek,
a bánatpénzt kötelesek kiegészíteni.

Hódásig, 1908. évi október hó 4-én.

A kir. járásbírószág mint tkvi hatóság.

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Aki szereti a
gyomrát és egészségét,
igyon Mátyás király asztalán is fel-
szolgált valódi 10-7

rácürmöst,

melyet olcsóságánál fogva mindenki
524-10-2 beszerezhet

Sztankovits Lázár

kereskedőtől, Sztapár (Bács-Bodrog m.).

Két pezsgős üveg ára 3 kor.

Két kisebb „ „ 2 kor.

bérmentve szállítva bárhová,

akások,

lépcsőházi szobák, villa és
nyári lakások. Üzlethelyisé-

gek, gyári, ipari és keres-

kedelmi célra nyilvántartási

osztálya. Házak, telkek, villák

vételre, eladásra, bérletre.

Üzletek adás-vétele. Jelzálog-

o kölcsönök I., II. helyre. o

Állások mindenkinek ingyen.

o o Válaszbélyeg. o o

Elsőrangú ajánlatok:

HUSZÁR A.,
Budapest, V., Méréleg-u. 2.

MEGHIVÓ.

A „Temerini Első Előlegszövetkezet“ 1909. évi január hó 31-én délután fél 1
órákor a róm. kath. fiúiskolában tartja

IX. évi rendes közgyűlését,

melyre a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívja.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az évi zárszámadások megvizsgálása és elfogadása.
  2. A felmentvény megadása.
  3. Az elnök, igazgatósági tagok, a felügyelő-bizottság és a tisztikar megválasztása.
(Alapsz. 34. §.)
  4. A jövő évi költségvetés letárgyalása.
  5. A szövetkezet időtartamának meghosszabbítása feletti határozathozatal. (Alapsz.
41. §.)
  6. Minden oly indítvány elintézése, ami az igazgatóság hatáskörébe nem tartozik.
(Alapsz. 34. §.)
- Temerin, 1909. év január hó 3.

Az igazgatóság.

A „Temerini Első Előlegszövetkezet“

Vagyon. mérleg-számlája 1908. évi december hó 31-én. Teher.

Készpénzben	1687 22	1906. és 1907. évi tartozás (mérleg sz.)	47162 96
109 drb váltóban	33869 —	A heti befizetések 6%-os kam.	2806 64
52 drb kötvényben	7799 —	1908. évi heti befizetések	18056 20
172 drb előlegben	24592 41	Alapítási díjak	84 —
Leltár-érték (leírás után)	171 17	Átírási díjak	9 —
	68118 80		68118 80

Bevétel.

Nyereség-veszteség-számla.

Kiadás.

Váltókamatban	2597 51	Adókra	758 92
Kötvénykamatban	593 21	Tisztviselők és szolgál	710 —
Előlegkamatban	1327 21	Lakbér	200 —
Késedelmi kamatokban	326 98	Napibiztosoknak	97 —
Tartalékalap	328 —	6%-os kamatok	2806 64
Alapítási díjak	84 —	3%-os kamatok alapsz. 5. §.	342 91
Átírási díjak	9 —	Felszerelés és irodai költség	350 44
	5265 91		5265 91

Léh Fülöp s. k., Mihálovits Endre s. k., Hajtman János s. k., Mező Ferenc s. k.,
könyvelő. elnök. igazgató. pénztáros.

Alexandr József s. k., Ruß Mór s. k., Szöllősy Sándor s. k., Kohn Dávid s. k., Majoros Pál s. k., Zóny
István s. k., Nagy Kálmán s. k., Varga István s. k., Müller Ignác s. k., Kókai Pál s. k., Kohn József s. k.,
igazgatósági tagok.

Jelen mérleg- és nyereség-számlát megvizsgálván, annak egyes tételeit a fő- és segéd-
könyvekkel mindenben megegyezőnek, a törvény és alapszabályok értelmében készültnek
talláltuk. — Temerin, 1908. évi december hó 31-én.

Ifj. Hajtman János s. k., Bernhardt Nándor s. k.,
felügyelőbizottsági tagok.

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.